

nyttelse, således at det økologiske system bevares intakt.

I medfør af konventionen har Danmark udpeget 27 Ramsar-områder med et samlet areal på ca. 735.000 ha. De fleste områder omfatter mindre kystnære landarealer med store tilknyttede marine arealer. Samtlige Ramsar-områder i Danmark indgår i EF-fuglebeskyttelsesområder.

Det følger af konventionen, at Danmark har en international forpligtelse til at beskytte de økologiske værdier, der knytter sig til de udpegede områder. Endvidere skal medlemslandene arbejde for, at vådområder sikres generelt og at udnyttelsen af dem sker på en økologisk fornuftig og bæredygtig måde. Herved forstås en forvaltning, der både tilgodeser områdernes økologiske værdier og et eventuelt ønske om at udnytte områdets ressourcer, rekreative værdier m.v.

Havmiljølovens instrumenter er også relevante i forhold til en række andre internationale forpligtelser m.v., der vedrører beskyttelse af vilde planter og dyr og deres levesteder, f.eks. Bern-konventionen (Den europæiske naturbeskyttelseskonvention), Bonn-konventionen om migrerende arter af vilde dyr og den endnu ikke ikrafttrådte konvention om biologisk mangfoldighed.

Dumpning og afbrænding

Siden vedtagelsen af lov om beskyttelse af havmiljøet i 1980 er der sket en gradvis udvikling af bestemmelserne i London- og især Oslo-konventionerne i retning af forbud mod dumpning af forskellige typer affald og mod et forbud mod afbrænding af affald på havet.

Danmark og de øvrige nordiske lande har ved møderne i de to konventioner arbejdet for, at disse forbud kunne vedtages, og de nordiske lande har ofte været forslagsstillere.

Den danske og nordiske indsats kan bl.a. ses som en opfølgning af den »Nordisk handlingsplan mod forurening af havet«, 1990. Den danske indsats har ligeledes fulgt tilkendegivelserne i dagsordnerne D 22 og D 17, som et stort flertal i Folketinget vedtog i henholdsvis november 1987 og februar 1990.

Den danske politik på dumpning- og afbrændingsområdet har stedse været begrundet i følgende forhold:

- Som udgangspunkt skal dumpning – bortset fra dumpning af optaget havbundsmateriale (klapning) – og afbrænding på havet afvikles. I forlængelse af forsigtighedsprincippet gælder dette alle former for dumpning, uanset materialets farlighed.

- Affald skal så vidt muligt undgås. Når det alligevel dannes i mange processer, skal det behandles, uskadeliggøres eller deponeres på land under hensyn til grundvandsinteresser m.v.

- Ved dumpning er der ingen eller kun ringe mulighed for at opsamle affaldet, hvis der senere konstateres effekter på havmiljøet.

- Kontrollen og indgrebsmulighederne er begrænsede – langt ude på havet.

- Der er ingen rimelig afvejning af fordele og ulemper. Fordelene vil alene komme dumpningslandet til gode, mens ulemper ved dumpningsoperationerne må bæres af andre lande.

I Oslo-konventionen er der således gennemført et forbud mod industridumpninger med virkning fra 1993 i Nordsøområdet, og i hele konventionsområdet med virkning fra udgangen af 1995. Dumpning af kloakslam er forbudt efter 1998. Afbrænding på havet er forbudt fra 1991.

Inden for London-konventionen er der indført et forbud mod industridumpning med virkning fra 1995. Med hensyn til afbrænding af kemisk affald på havet er slutdatoen nu fastsat til udgangen af 1992. I praksis fandt den sidste operation sted i begyndelsen af 1991 og de til formålet byggede skibe er solgt eller ombygget til andre formål.

Med hensyn til dumpning af radioaktivt affald har Danmark spillet en aktiv rolle inden for London-konventionen lige siden der i 1983 – med forlængelse i 1985 – blev vedtaget det i dag gældende moratorium. En række rapporter og vurderinger er under færdiggørelse, hvorefter der i 1993/94 skal tages en beslutning om den fremtidige behandling af radioaktivt affald.

Bestemmelserne om dumpning er uændrede i den nye Helsingforskonvention, således at kun dumpning af havbundsmateriale er tilladt. Det er i den nye tekst præciseret, at afbrænding af affald i Østersøområdet er forbudt.

Ved revisionen af Oslo-konventionen er denne som nævnt blevet slået sammen med Pariskonventionen og der er indføjet et generelt forbud mod dumpning, bortset fra affaldstyper, som er opført på en særlig liste. Disse typer af affald kan tillades dumpet, under hensyn til konventionens bestemmelser i øvrigt, eksempelvis optaget havbundsmateriale. I en række tilfælde er der angivet en dato, hvorefter vedkommende affaldstyper, f.eks. kloakslam og skibe, ikke længere må dumpes. For så vidt angår afbrænding af affald på havet, er der indført et totalt forbud.

Med dette lovforslag foreslås de gældende bestemmelser, der forbyder dumpning eller afbrænding, medmindre der er givet tilladelse, ændret, såle-